

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conversio Peccatoris, Seu Modus quo Peccator communiter resurgit ad justitiam.

Lefelon, Antoine

Bruxellis, 1675

Caput IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9433

C A P U T I V.

An in eo sit contradictio, quod orandum & laborandum sit pro gratia veræ conversionis, & tamen non oretur aut laboretur sicut oportet, nisi ex gratia? Item an inde sequatur progressus in infinitum?

IN fine Capitis 4. nonnulla proponit Manuductio media v. g. precum, piique laboris congrua, ut à peccati statu peccator resurgat, ac veræ conversionis donum consequatur. Displicet id Appendici eò quod ultrò ante orationem aliumve laborem veræ penitentiæ gratiam velit omnibus peccatoribus sic offerri ut *dumtaxat* sit illi consentiendum. Imo (quod mireris) in ista Manuductionis doctrina videt contradictionem: Nam hæc omnia, inquit, que prærequirit ante conversionem, sunt ipsamet conversio saltem inchoata, & fieri non possunt absque gratia veræ conversionis, & sic vult peccatores querant quod jam habent.

Inepta est hæc contradictionis obiectio, falso fundamento innixa, dum omnem etiam inchoatam conversionem putat hic author ad justificationem sufficere.

§. I.

§. I.

*Preces aliaquē pietatis exercitia quibus conver-
sio impetratur, non habentur nisi ex gratiā.*

ITaque verum est has preces aliosquē labores ad impetrandam veræ conversionis gratiam, nemo, ut oportet, nisi divinæ gratiæ adjutorio præventus adhibet, sed nec adhibere potest: sic enim in primorum parentum prævaricatione naturalem ad benè operandum possibilitatem perdidimus, ut nec hoc voluntati relictum sit, ut ex semet ipsa sui ad Deum conversionem, quemadmodum oportet valeat vel desiderare. Hic est enim Semipelagianorum error, qui licet istā transgressione vitiatam omnium nostrūm voluntatem non abnuerent, tamen *nul-* *Epist. ad*
lam, ait Hilarius, *ita depravatam & extin-* *August.*
ctam putant, ut non debeat vel possit se velle sa-
nari. Quam eandem Doctrinam & in *Cont. Collat.*
Collatore reprobat S. Prosper. Adversus *cap. 8.*
hos dixit 2. Arausicana Synodus: *Si quis*
ut à peccato purgemur voluntatem nostram Deum *Can. 4*
expectare contendit, non autem ut etiam purgari
velimus per S. Spiritūs infusionem & operatio-
nem in nobis fieri consitetur, resistit ipsi Spiritui
Sancto per Salomonem dicenti: PRÆPARA-

36 C O N V E R S I O
TUR VOLUNTAS A DOMINO : & Aposto-
lo salubriter predicanti : DEUS EST QUI
OPERATUR IN NOBIS ET VELLE ET
PERFICERE PRO BONA VOLUNTATE.

Uti autem à Deo ejusquè prævenienti
gratia ipsum est desiderium, quo quis
vult converti, ita quoque ab illo est,
quod ex ipso desiderio, ut conversionis
gratiam impetret, quis laboret aut prece-
tur. Ac per hoc verè dicit Appendix has
preces eosquè labores, non fieri sine gra-
tia saltem inchoatæ conversionis: ipsum
enim conversionis desiderium inchoata

L. de conc. grat. & lib. arb. conversio est; *Qui verò dicunt, ait S. An-*
selmus, converte nos Deus, jam aliquatenus
conversi sunt, quia rectam voluntatem habent,
cum volunt converti; sed orant pro hoc quod jam
acceperunt, ut augeatur conversio. Sicut illi qui
credentes, auge nobis fidem dixerunt. Ac si dice-
rent illi & isti: auge in nobis quod dedisti, per-
fice quod cœpisti. Et quia isto desiderio ini-
quitate suam peccator improbat & ac-
cusat ejusmodi sui accusatores ex parte

L. 24. mor. cap. 8. justos pronunciat Gregorius: *Nemo, in-*
quit, fortitudinem suam nisi cum rectus esse
cœperit, apprehendit, nam qui omnino perversus
est, neque hoc potest videre quod est; qui ve-
rò peccatorem se intelligit, jam ex parte aliqua
justus esse inchoavit, atque id quod non justus
fecerat,

fecerat, ex eo quod justus est, accusat, quâ accusatione suâ Deo inhaerere inchoat, dum rectum contra se judicium proferens hoc in se, quod illi sensit displicere, condemnat.

§. II.

Non omnis inchoata conversio sive conversionis initium cum Sacramento ad justificationem sufficit.

Sed multum fallitur Appendix dum somnem inchoatam conversionem, ac per hoc quaecunque conversionis desiderium æstimat conversionem ad justificationem saltem adhibito Sacramento sufficientem. Conversio enim à fide incipit, qui est primus motus mentis in Deum, & tamen non omnes, qui jam, etiam, ut notat S. Thomas, ex Dei inspiratione credit, à reliquis quoque suis peccatis recedit. Sic inchoatè conversi erant principes illi, qui Salvatori nostro Christo dicti sunt credidisse, sed nondum quantum ad justitiam opus erat, quia adhuc, teste Evangelio, gloriæ hominum quàm Dei amantiore, ut non è Synagoga eji- cerentur, ipsum verebantur confiteri. Verùm, ut hos omittam, illos intueamur, qui jam sese à peccatis suis avertere

2. 2. q. 6.

4. 2. ad 3.

Ioan. c. 12.

vers. 42.

L. 8. Con.
fess. cap. 5.

cupiunt & ad Deum converti: Non pauci id desiderant, etiam qui mortiferis suis cupiditatibus nondum, ut oportet, renuntiant. Talis nondum conversus fuit Augustinus. Ipse enim auditâ per Simplicianum Victorini conversione, exardebat ad imitandum: quod rectum erat approbabat, quod in se iniquum videbat improbat; tamen adhuc, ut ipse dicit, Deo militare recusabat, & timebat omnibus peccati impedimentis expediri. *Voluntas, inquit, nova, quæ mihi esse cœperat ut te gratis colerem fruique te vellem, Deus sola certa jucunditas, nondum erat idonea ad superandam priorem vetustate roboratam.* Illâ novâ voluntate inchoatè conversus jam erat, at tamen non sic conversus, uti ad justitiam oportet, quia adhuc veteri cupiditate obligatus, ut dictum est, Deo recusabat obedire.

Sic & hodiè non rarus peccator est: videre est enim plurimos, quos malefactorum suorum mordet conscientia, delectat bonorum justitia, hanc imitari velent, vitamquè suam commutare atque à peccatis recedere; sed nondum recedunt. Cur istud, citò dico, quia nolunt: à peccatis enim recedere, non aliud est, quàm velle recedere, sed velle fortiter

titer & integrè. Qui ergo id cupiunt & non faciunt, habent voluntatem aliquam, sed nondum sufficientem; habent conversionis suæ desiderium ac per hoc ejus inchoamentum, sed non complementum: vivit enim adhuc in ipsis malo usu roborata peccandi voluntas. Duæ in ipsis sunt voluntates, una vetus, quâ saturandis cupiditatibus suarum desideriis appetunt servire; altera nova, quâ motus suos & appetitus ad legem Dei cupiunt restringere; sed hæc minor est, illa major. Eadem tamen anima volens in utraque; sed quod vult per hanc, respuit per illam, & à quo novâ hac voluntate desiderat recedere, huic illâ veteri adhuc amplius gaudet inhærere. Hinc illa in peccatore lucta, cum consuetas cupiditates suas incipit velle deserere: malam enim voluntatem quam sponte & facile concepit, conceptam non facile ejicit. *Qui pedes in rete mittit, ait S. Gregorius, non cum voluerit, ejicit, sic qui in peccatis se dejicit, non mox, ut voluerit, surgit.* *L. 14. mor. cap. 4.* Et alibi: *Antè casum à liberis facile peccata vitantur, sed si nolunt vitare cum possunt, postea non possunt si volunt, quia perfectè velle non possunt.* *L. 6. c. 2. in l. 1. reg.*

§. III.

Quid agendum peccatori qui à Deo accepit conversionis initium ; sed necdum ipsum complementum ?

I Stâ ergo divinitùs conceptâ novâ voluntate , quamdiu adhuc parva est & infirma , optat & desiderat peccator cupiditates suas abrumpere , earumque saltem mortiferos affectus à se excludere , sed non excludit. Habet velle , sed non invenit & facere. Propter quod jam ei instandum est , & isto desiderio ad Deum clamandum , ut à quo accepit velle , ab illo accipiat & perficere: utrumque Deus

Epist. ad donat : ipse enim est qui operatur in nobis & Phil. cap. 2. velle & perficere pro bona voluntate. At gratis, nullo præcedente bono voluntatis
vers. 13.

Cont. Collat. cap. 8.

donatum nobis fuerit bonum velle , ait S. Prosper , non statim invenimus & facere , nisi querentibus , petentibus & pulsantibus , ut , qui dedit desiderium , præstet effectum. Propter quod suos S. Leo hortabatur : Sabbato apud B. Petrum Vigiliis celebremus , cujus nobis orationes suffragabuntur & merita , ut quantum-

tum-

tuncumquē fidelibus tribuitur bonum velle, tan- De jeju. 7.
tum donetur & posse per Dominum nostrum Je- mens. ser. 7.
sum Christum.

Ejusmodi ergo peccatori à pecca-
tis surgere gestienti salubriter dicit Ma-
nuctio quibus mediis convenienter
conversionis & pœnitentiæ donum sit ei
consequendum. Insiſtat humilitatis ope-
ribus quibus animi sui frangat tumorem,
quia Deus *superbis resistit, humilibus autem dat* Iacob. c. 4.
gratiam. Magna ei & indebita necessaria vers. 6.
est Dei miseratio, ad quam consequen-
dam aptius ei consilium non suscipit,
quam ut condonando & adjuvando,
quantum potest misereatur & proximi:
nam *beati misericordes, quoniam ipsi misericor-* Matt. 5.
diam consequentur. Dei sibi opus esse auxi- v. 7.
lio cognoscat atque ipsi propriam infir-
mitatem confiteatur: propter hoc enim
nonnullos laborare adhuc permittit Deus,
& quibus dedit velle non statim donat &
facere, ut cum se deficere vident, ipso se
egere adjuutore intelligant, à quo danda
sibi sit *victoria per Dominum nostrum Jesum* 1. Corinth.
Christum. Potuit hoc Dominus, ait S. Aug. c. 15. v. 57.
sine difficultate præstare: sed si hoc sine difficul-
tate haberemus, largitorem hujus boni non agnos- in Ps. 106.
ceremus: si enim primitus cum vellet, posset,
& non sentiret adversus se obtinentes cupiditates,
nec

*nec vinculis suis gravata anima collideretur, sub
viribus tribueret, quod se possentiret, & non
confiteretur Domino miserationes ejus.*

Propter quod qui hujusmodi est, & in ista adversum se, & suas cupiditates lucta adhuc videt se vinci, non diffidat, sed agnoscens defectum suum, & quod non sit sibi à se auxilium, ad Dei misericordiam totâ humilitate recurrat, ejusque opem imploret, ut qui ei præveniando dedit bonum velle, quod noluerat, jam ipsi donet & posse quod vult: hoc est, qui jam à Deo factus est bonæ voluntatis, ut optet & desideret resipiscere, oret ut bona hæc voluntas augeatur, ac tanta fiat, quæ ad excutiendum sponte susceptum peccati jugum, ad veram resipiscentiam, & conversionem sit satis. Ad hoc enim valet quod scriptum est, ait D. August. **SI VOLUERIS CONSERVABIS MANDATA**, ut homo qui voluerit & non potuerit, nondum se plenè velle cognoscat, & oret ut habeat tantam voluntatem quanta sufficit ad implenda mandata. Hinc alibi peccatorem alloquitur: *Solve te à peccatis; sed non possum, inquis; clama ad illum:*
In Ps. 57. INFELIX EGO HOMO, QUIS ME LIBERABIT DE CORPORE MORTIS HUIUS! Veniet enim gratia Dei, ut delectet te justitia,
sicut

sicut delectabat iniquitas; & homo qui ex vinculis resolutus es, exclamabis ad Deum: DIRUPISTI VINCULA MEA. Et iterum: Illi *In Ps. 67.* compediti forsitan volunt ambulare, nec possunt, Deumquè precantur ut possint, eiquè dicunt: de necessitatibus meis erue me, à quo exauditi gratias agunt dicentes: dirupisti vincula mea.

S. I V.

Conversio instanter petenda est.

Sed displicet Appendici, quod per has preces & labores tandem dicat Manductio veræ conversionis donum concedendum: verum non statim donari placet magno & S. Pontifici Gregorio: OMNIS, inquit, QUI FACIT PECCATUM, SERVUS EST PECCATI: *Quibus L. 4. cap. 2. ergo peccata dominantur, per se ab eorum iugo in l. 1. Reg. liberari nequeunt.* Nam sæpè ad Dominum cum precibus veniunt, liberari petunt, sed exaudiri non possunt: divino siquidem iudicio cum eis agitur, ut qui noluerunt mala vitare cum possent, non possint vitare, cum volunt; & qui sponte incurrunt mala præcognita, fugere non possint experta. Istud autem non sic intelligit, ac si numquam sint exaudiendi, sed quod nonnumquam longâ eis ad hoc opus sit & multâ prece; ea propter exponens

In Psal. 4. Pœnitent. v. miserere.
 4. modi peccatorem alloquitur: *Agnosce in-
 terius vulnerate medicum tuum, & ei peccatorum
 tuorum vulnera detege: audiat cordis tui gemitum, cui omne patet cogitationis arcanum: moveant illum lacrymæ tuæ, & quadam illum importunitate querendi semper ad eum alta de profundo cordis suspiria educito: perveniat ad eum dolor tuus, ut dicatur etiam tibi: transtulit Dominus peccatum tuum.* Vides hinc, Lector, alium esse istius eruditi ac S. Ecclesiæ Doctoris sensum, & aliam hujus Appendicis Doctrinam: ait enim num. 55. *Addo quod non sit opus instanter petere id quod Christus ultrò offert, invitans nos multis locis ad pœnitentiam.*

§. V.

Etiam justis necessaria ipsis gratia est imploranda.

HOc autem omnino improbabiliter dici, vel hinc apparet, quod nec justis ad cavenda peccata, justèque vivendum necessaria gratia sic sit oblata. Docet hoc Romanus Pontifex S. Innocentius, tantus vir, ut ejus jam demortui dictis nec Cœlestius ausit refragari, & Papæ Cœlestino adversus Semipelagiano-

*Aug. l. 2.
 de pec. orig.
 c. 7. l. 2. ad
 Bonif. c. 3.*

gianorum controversias fatis fuerit doctrinam ejus producere. Hic ergo S. Pontifex Carthaginensi rescribens Concilio: *Nisi magnis precibus, inquit, gratia in nos implorata descendat, nequaquam terrena labis & mundani corporis vincere conemur errores, cum pares nos ad resistendum, non liberum arbitrium, sed Dei solum facere possit auxilium.*

Est epist. 91

inter epist.

August.

Est epist. 93

Et iterum Patribus in Milevitano Concilio congregatis litteras dirigens: *Quam (Dei gratiam) necesse est, inquit, etiam restituta nobis status pristini libertate queramus:*

Epist. ad

Episc. Gall.

cap. 9.

quippè nec alias Diaboli machinas, nisi eadem possumus juvante vitare: Et ex eodem refert & approbat Pontifex Cœlestinus: Quod ergo, ait, tempus intervenit, quo ejus non egeamus auxilio? in omnibus igitur actibus causisque,

Ephes. c. 6.

vers. 12.

*cogitationibus, motibus adjutor & protector orandus est: superbum est enim, ut quidquam sibi humana natura presumat, clamante Apostolo: non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem, sed contra principes & potestates aëris hujus, contra spiritalia nequitiae in cœlestibus. Hinc inter secundæ Arausicanæ Synodi definitiones, decima est: *Adjutorium Dei etiam renatis ac sanctis semper est implorandum, ut ad finem bonum pervenire vel in bono possint opere perseverare. Propter quod hac ratione à Tridentinis Patribus dictum est Sessio-**

ne

ne 6. Justificatis impossibilia non præcipi, quia Deus jubendo monet facere, quod possis, & petere quod non possis, & adjuvat ut possis: in ejus enim bonitate præparatum nobis auxilium est, quod nemini debite & ut oportet petenti denegatur. Hinc S. Leo Deum inducit momentem: *Me diligite & ab iis, quæ mihi displicent, abstinete: facite quod amo, amate quod facio. Et cum videtur esse difficile quod jubeo, ad jubentem accurrite: ut unde datur præceptum, præstetur auxilium. Non negabo opem, qui tribui voluntatem.* Hoc Ecclesia observat, dum ex Christi Magisterio non solum ab incipientibus, sed & à provec-tissimis hujus vitæ sanctis, indies Deo supplicatur & dicitur: *Et ne nos inducas in tentationem.*

*Ser. 9. de
Iejun. 7.
mens.*

§. V. I.

Concluditur Dei gratiam præcipuè à peccatoribus debere implorari.

PLacet huic Authori, quod ultrò offertur, non opus esse instanter petere. Ecce quæ justis & sanctis etiam pro necessario adjutorio opus fit orationis instantia: *Magnas preces requirit Innocentius, in omnibus actibus, causis, cogitationibus.*

bus, motibus: Deum orandum, dicit ex ipso
 Cælestinus: *Adjutorium Dei semper implo-*
randum decernit Synodus Arausiana; denique ut non inducatur in tentationem, indies quaquà patet per totum orbem Catholica precatur Ecclesia. Quid postulat, nisi necessarium sibi ut in tentationem non inducatur, hoc est, ut tentationi non succumbat divinum adjutorium. Hoc si jam ultrò eis oblatum adesset non instanter petendum foret, sed *illi dumtaxat consentiendum.* Ejusmodi si sanctorum sit & justorum conditio, quæ erit impiorum? certè longè inferior horum causa est. Justi enim viva membra corporis Christi spiritu ejus vivificata copiosioris & uberioris gratiæ juxta ordinarium capitis influxum fiunt participes, ac de ejus plenitudine accipiunt: peccatores verò aut membra non sunt aut mortua. Illos Deus non deserit nisi desertus, ab his jam desertus est. Illi seipso regendos subdunt, hi propriâ voluntate delectati ipsum dedignantur habere rectorum. Illi ab omni mortifero affectu liberi, occurrentibus concupiscentiæ suæ illecebris minus operosè resistunt; hi vincentibus & vincientibus cupiditatibus implicati, difficillimè ab earum saturandis

randis

*Ser. de trip.
miser.*

randis desideriiis recedunt, & non nisi in brachio forti, ut ait D. Bernardus, susceptum semel peccati jugum abjiciunt, & tamen ut in suscepto proposito perseverent justi, opus est in eos *magnis precibus implorata gratia descendat*. Quantò magis hæc orationis instantia peccatoribus necessaria est, ut à peccatis resurgant & cupiditatum suarum compedes disrumpentes debitè se ad Deum convertant?

§. VII.

Obiectio quædam Authoris Appendicis non ferenda.

Sed objicit num. 246. Appendicis Auctor: Et ad has preces Dei gratiâ opus esse, ac per hoc alias preces pro ista gratia adhibendas, & sic procedi in infinitum.

Miror si hæc seriò opponat: quid enim? an ut vitiosus in infinitum vite-
tur progressus gratiam Dei putat non esse à nobis implorandam? sed jam contradicit citatis Pontificibus & Conciliis, imo universæ Catholicæ Ecclesiæ indies tam sæpè deprecanti, in tentationem non induci. Quin & ipsi sacrae Scripturæ toties
oratio

orationem præcipienti, aut dicit ex innatis naturæ viribus volendo aut orando gratiam Dei nos consequi; ast hic Semipelagianorum est error quem damnans

2. Arausicana Synodus: *Si quis, ait, invocatione humanâ gratiam Dei dicit posse conferri, non autem ipsam gratiam facere ut invocetur à nobis, contradicit Isaia Propheta vel Apostolo Isaia 65. idem dicenti: INVENTUS SUM A NON* Can. 3.
Rom. 10.

QUÆRENTIBUS ME, PALAM APPARUI HIS QUI ME NON INTERROGABANT: Utrumquè proindè inconcussè tenendum est, & gratiam esse implorandam, & non implorari nisi ex gratia. *Hujus gratia adjutorium, ait S. Fulgentius, semper est nobis à Deo poscendum, sed ne ipsum, quod poscimus, nostris viribus assignemus: neque enim haberi potest ipse saltem orationis affectus nisi divinitus fuerit attributus. Ut ergo desideremus adjutorium gratiæ, hoc ipsum quoque opus est gratiæ: ipsa namque incipit infundi ut incipiat posci; ipsa quoque amplius infunditur, cum poscentibus datur.* Epist. 6. c. 7.

Ut ergo, ait idem S. Antistes, *gratia Dei cognoscatur & diligatur, desideretur ac postuletur, prius donatur homini non cognoscenti, non diligenti, non desideranti neque postulanti.* Lib. 1. de verit. pred. cap. 16.
 Ut meritò, quia veraciter, dixerit Gregorius: *Nemo, ut divina illum gratia subsequatur,* Lib. 33. mo. cap. 25.

D

quatur,

quatur, prius aliquid contulit Deo: nam si nos Deum benè operando prævenimus, ubi est quod Propheta ait: MISERICORDIA EJUS PRÆVENIET ME? Si quid nos bonæ operationis dedimus, ut ejus gratiam mereremur: ubi est quod Apostolus dicit: GRATIA SALVATI ESTIS PER FIDEM, ET HOC NON EX VOBIS, SED DEI DONUM EST, NON EX OPERIBUS. Itaque omnino gratis, id est ante omne meritum, ante omnem bonæ voluntatis motum, prorsus immeritis primitus gratiam suam Deus donat, sed tamen non quidquid ad plenitudinem ejus pertinet, simul largitur: ut scilicet homo jam aliquâ Dei gratiâ donatus, per ipsam petendo, quærendo atque pulsando, quod adhuc de illa sibi deest, & jam suo

*Lib. 2. de
voc. gent.
cap. 8.*

labore & annitentiâ consequatur. *Quamvis enim omnia bona, ait S. Prosper, dona sint Dei, & à Deo tamen quedam etiam non petita tribuuntur, ut per ipsa, quæ accepta sunt, ea, quæ nondum sunt data, quærantur.*

Isto modo intelligenda est peccatoris conversio. Voluntas Dei prævenit voluntatem ejus, ut à se aversum revocet ad pænitentiam, non solum monitione aliquâ exterius, sed secretâ operatione interius, quâ fit ut sibi peccator displicere incipiat & errati sui iniquitatem agnosce-
re,

re,

P E C C A T O R I S. 51

re, atque odisse, tum deindè converti desiderat, & à peccatis suis resipiscere. Hæc divinæ gratiæ operatio est, inchoans in illo exordium bonæ voluntatis, præveniens conatum ejus atque orationem: qui nunc benè conatur aut orat, jam habet aliquid bonæ voluntatis, & hoc ex prima gratia, quæ ei data est non conanti aut oranti ut inciperet esse bonæ voluntatis, qui fuerat malæ. Sed hac perceptâ jam Deo adjuvante & cooperante conandum ei est, laborandum est, orandum est, ut in bona voluntate proficere possit, quousque perveniat ad eam mensuram, quæ ad avertendum animum à peccatis & debitè convertendum ad Deum sufficiat.

Frustra igitur progressus ille in infinitum obtenditur: nam quamvis labore & oratione conversionis donum peccatori comparetur, ipsi tamen non laboranti & non oranti data est gratia, ut laborare & orare inciperet.

